

23. marts 2018

Sammenfattende redegørelse

- for endelig vedtagelse af Kommuneplantillæg nr. 028 til Kommuneplan 2013 for Bornholm og lokalplan nr. 098 for Solcellepark Kanikkegårdsvej.

1. Indledning og baggrund

Ifølge Lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) LBK 448 af 10/05/2017 skal kommunen udarbejde en sammenfattende redegørelse i forbindelse med vedtagelse af planer i henhold til § 13, stk. 2. Der skal redegøres for følgende:

- Hvordan miljøhensyn er integreret i planen.
- Hvordan miljørapport og udtalelser fra offentlighedsfasen er taget i betragtning.
- Hvorfor planen er valgt på baggrund af de opstillede alternativer.
- Hvorledes myndigheden vil overvåge de væsentligste miljøpåvirkninger af planens gennemførelse.

Baggrunden for kommune- og lokalplanforslaget

Formålet med lokalplanen er, at åbne mulighed for opstilling af solceller indenfor lokalplanområdet med henblik på at fremme en CO₂-neutral energiproduktion på Bornholm. Bornholms Regionskommune har i Energistrategi 2008 formuleret en vision om at øen er CO₂-neutral i år 2025. Planlægning for solcelleanlæg falder godt i tråd med denne målsætning.

Bornholms Regionskommune ønsker med lokalplanen at give mulighed for opførelse af en knap 23 ha stor solcellepark til strømproduktion. Baggrunden er en bygherres ønske om at opstille et solcelleanlæg med en kapacitet på op til 15 MW og en årlig produktion på cirka 15.600 MWh. Arealet består af landbrugsjord.

Sagsforløb

Selskabet SE Blue Renewables anmodede 10. august 2016 Bornholms Regionskommune om tilladelse til opførelse af en solcellepark på matr.nr. 35 ae Bodilsker ved Kanikkegårdsvej, idet selskabet havde indgået aftale med den pågældende lodsejer.

22. december 2016 besluttede Kommunalbestyrelsen at indkalde ideer og forslag fra offentligheden med henblik på det forestående planlægningsarbejde for fire potentielle områder for solcelleparker, hvoraf ét af de fire områder omhandlede henvendelsen fra SE Blue Renewables. 12. marts 2017 afsluttedes idefasen.

Umiddelbart herefter påbegyndtes lokal- og kommuneplanlægning for to solcelleparker på hver 20 ha ved henholdsvis Bodelyngsvejen og ved Stenseby. Disse planer muliggør to projekter, som selskabet European Energy vil opføre efter selskabet netop havde vundet et enligt pilotudbud fra den tyske stat, der støtter de to projekter økonomisk. Planerne blev endeligt vedtaget af Kommunalbestyrelsen henholdsvis 21. september og 12. oktober 2017. De to anlæg forventes opført i foråret 2018.

21. december 2017 besluttede Kommunalbestyrelsen så at sende planforslag til en 23 ha stor solcellepark ved Kanikkegårdsvej i offentlig høring. Baggrunden var et ønske fra SE Blue Renewables, der har stillet konsulentbistand til rådighed for udarbejdelsen af høringsmaterialet. Materialet omfatter kommuneplantillæg nr. 028, forslag til lokalplan nr. 098 samt en tilhørende miljørapport.

Den ny energiaftale for 2018 -2019 giver SE Blue Renewables mulighed for at byde ind med et solcelleprojekt i lokalplanområdet ved Kanikkegårdsvej. En forudsætning for at selskabet kan byde ind med et konkret projekt er, at der foreligger en endeligt vedtaget lokalplan, og at klageretten er udtømt.

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan er blevet miljøvurderet i henhold til Miljøvurderingsloven, og der er udarbejdet en miljørapport for planerne, som skal beskrive virkninger på miljøet og rimelige alternativer.

Kommuneplantillæg og Lokalplan har været i offentlig høring i perioden 22. december 2017 til 16. februar 2018. Den tilhørende miljørapport har været i offentlig høring i samme tidsperiode.

Ikke VVM-pligt

Bornholms Regionskommune har gennemført en screening af projektet, og på baggrund af denne samt idefasen, bygherres ansøgning og høring af berørte myndigheder, vurderet, at projektet IKKE er omfattet af miljøvurdering og tilladelse.

Screeningsafgørelsen er offentliggjort 23. marts 2018.

2. Hvordan er miljøhensyn integreret i planen

Miljørapporten er gennemført sideløbende med udarbejdelse af planforslagene. Udarbejdelsen af miljørapporten parallelt med planforslagene har medvirket til, at relevante problemstillinger er blevet identificeret og afklaret tidligt.

Der er i miljørapporten foretaget en vurdering af miljøforhold og forskellige arealinteresser i det åbne land samt en vurdering af anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Miljørapporten er udarbejdet med fokus på de emner, som på baggrund af høring af berørte myndigheder blev fundet relevante at vurdere nærmere. Miljørapporten omfatter vurdering af følgende:

1. Den visuelle påvirkning af landskabet
2. Lokalisering af anlæg i det åbne land
3. Råstofinteresser
4. Kystnærhedszonen
5. Naturinteresser, herunder Bilag IV-arter
6. Særlige drikkevandsinteresser
7. Kulturarvsarealer, fund og fredninger

8. Elproduktion og reduktion af emission og affald
9. Særligt værdifulde landbrugsområder
10. Kumulative effekter

Ved undersøgelsen af de enkelte fokusområder er det vurderet, om der bør stilles krav om hensyntagen og afbødende foranstaltninger for de enkelte fokusområder.

Miljørapporten har resulteret i følgende til hvert fokusområde:

- ad. 1. Den visuelle påvirkning er afgrænset til lokalområdet, hvor terræn og bevoksning ikke skærmer for udsyn. Særligt fra Engegårdsvejen og Sprøjtevejen vil anlægget lokalt ændre oplevelsen af landskabet. Den afskærmende beplantning vil tegne linjer i landskabet, som vil begrænse det frie kig over markerne.

Der plantes læhegn omkring lokalplanområdet, hvilket slører oplevelsen af solcelleanlægget. Ved etablering af den skærmende beplantning vil solcellerne have begrænset synlighed, når beplantningen efter 3-4 vækstsæsoner når en højde af 2-3 meter.

- ad. 2. Solcelleanlægget planlægges lokaliseret i det åbne land, og ikke bynært, som Naturstyrelsen anbefaler. Det vurderes, at hensynet til fremtidig vækst i byerne på Bornholm, ønsket om at samle tekniske anlæg i det åbne land og samtidig friholde værdifulde kystlandskaber, vil betyde, at den foreslåede placering er hensigtsmæssig, frem for en bynær placering.

- ad. 3. Umiddelbart øst for lokalplanområdet ligger råstofområde 3.6 Kanniwegårdsvej. Solcelleparkens udbredelse er i planlægningsfasen blevet indskrænket, således at udstrækningen ikke vil berøre råstofudpegningerne.

- ad. 4. Lokalplanområdet ligger indenfor kystnærhedszonen, og nærmeste punkt i lokalplanområdet ligger 1.800 meter fra kysten ved Balka Strand. Som afhjælpende foranstaltninger for den visuelle påvirkning af omgivelserne, skal der plantes 5-rækkede læhegn på alle fire sider af anlægget, der kan skærme for indsyn til solcelleanlægget.

Det i lokalplanen nævnte anlæg vurderes ikke at ville medføre en væsentlig forringelse af oplevelsen af kystlandskabet, såfremt de nævnte afhjælpende foranstaltninger etableres. Den planmæssige begrundelse om at samle tekniske anlæg og dermed friholde mere sårbare kystlandskaber er opfyldt.

- ad. 5. Lokalplanområdet omfatter ikke interesseområder for natur, landskab og økologiske forbindelser. Området omfatter konventionelt opdyrkede arealer i omdrift, som ikke giver gode levevilkår for flora og fauna, herunder bilag IV-arter. Solcelleanlægget indhegnes med vildthegegn, som gør det muligt for smådyr at passere igennem området.

Solcelleparken, med tilhørende hegning, beplantning og teknikbygninger, kan etableres i lokalplanområdet uden væsentlig negativ betydning for naturinteresserne i området. Påvirkningen af områdets flora og fauna vil være positiv, idet sprøjtning og gødskning minimeres, og levende hegn kan benyttes som raste- og fourageringssted samt ledelinjer.

- ad. 6. Hele lokalplanområdet er omfattet af område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Der er ikke behov for grundvandssænkning eller

nedrivningsarbejde i forbindelse med realisering af projektet, og solcellerne får ingen negativ indvirkning på drikkevandsinteresserne. Solcellerne eller tilhørende anlæg rummer ingen væsker/kemikalier, og der er dermed ikke risiko udslip af sådanne til grundvandet. Solcelleanlæg er grundvandsbeskyttende, idet arealerne udtages af landbrugsdrift, udlægges med græs og spares for gødskning og sprøjtning.

- ad. 7. En mindre del af lokalplanområdet, ved den vestlige grænse, er udpeget som kulturarvsareal, og der er gjort flere fund af fortidsminder i området, men ingen er fredede. Desuden er der langs en del af lokalplanområdets nordlige grænse registreret et fredet dige. Der holdes afstand til diget ved etablering af hegn og solceller, således at dette ikke beskadiges. Det anbefales at tage kontakt til Bornholms Museum, inden anlægsarbejdet iværksættes.

Det konkluderes, at der er en risiko for at støde på skjulte fortidsminder i området, og at det kan være hensigtsmæssigt at friholde de udpegede kulturarvsarealer for anlægsarbejde. Når der foretages de nødvendige forundersøgelser til sikring af evt. skjulte fortidsminder, vurderes projektet ikke at have negative effekter på kulturarven.

- ad. 8. Etablering af en solcellepark på op til 15 MWp vil årligt kunne producere ca. 15.600 MWh, svarende til ca. 4.600 husstandes årlige elforbrug. Fra en overordnet miljømæssig betragtning må det konkluderes, at reduktionen af emissionen af CO₂ og andre effekter er langt den største og væsentligste påvirkning, solcelleprojektet udøver på miljøet.
- ad. 9. Dele af lokalplanområdet er omfattet af udpegningen 'Særligt Værdifulde Landbrugsområder'. Ved lokalplanlægning af området udtages i alt 23 ha. landbrugsjord, uden særlige naturmæssige eller landskabelige interesser. Projektet betragtes som et midlertidigt anlæg, som ikke udelukker mulighed for at benytte arealerne til jordbrugsmæssig drift fremadrettet. Udtaget af landbrugsarealet vurderes ikke at have væsentlige negative konsekvenser for den lokale produktion af foder til øens dyr.
- ad. 10. Cirka 1 km nord for lokalplanområdet, er vedtaget lokalplan og kommuneplantillæg for en solcellepark ved Stenseby. Der kan være visuel kontakt mellem de to parker set fra Stensebyvejen, når terræn og frit udsyn tillader det. Begge solcelleparker vil blive afskærmet mod omgivelser af levende hegn på minimum 2 meters højde.

I de første år før beplantningen vokser til, vil solcelleparkerne være synlige i landskabet og øge det tekniske udtryk i området. Når bevoksningen, specielt i sommerhalvåret, skærmer for indsyn, vil tilstedeværelsen af solcelleparkerne stort set ikke bemærkes.

Vurderingerne af de forskellige miljøforhold afklarer, om planforslagene vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, og om der er behov for forskellige afværgeforanstaltninger. De relevante afværgeforanstaltninger er derfor inkluderet i planforslagene. På den måde er der i planforslagene indarbejdet en række miljøhensyn for at undgå, reducere og/eller kompensere for eventuelle negative miljøpåvirkninger på omgivelserne.

Det skal præciseres, at de efterfølgende tilladelser vil være undergivet de til enhver tid gældende miljøregler.

3. Hvordan miljørapport og udtalelser fra offentlighedsfasen er taget i betragtning

Miljørapportens indhold er afgrænset på baggrund af oplysninger fremkommet ved idéfasen, projektansøgning og høring af berørte myndigheder.

Forslaget til kommuneplantillæg nr. 028, forslaget til lokalplan nr. 098 og den tilhørende miljørapport har været i offentlig høring i perioden: 22. december 2017 til 18. februar 2018.

I løbet af offentlighedsfasen indkom der 14 høringssvar fra en række interessenter. Bornholms regionskommunes kommentarer til høringssvarene kan findes i sagsfremstillingen til de politiske udvalgsmøder.

Sagsfremstillingen oplister alle de emner der indgår i høringssvarene efterfulgt af bemærkninger fra Center for Erhverv, Byg og Sekretariat.

Indsigelserne og bemærkningerne fra høringsperioden har ført til følgende:

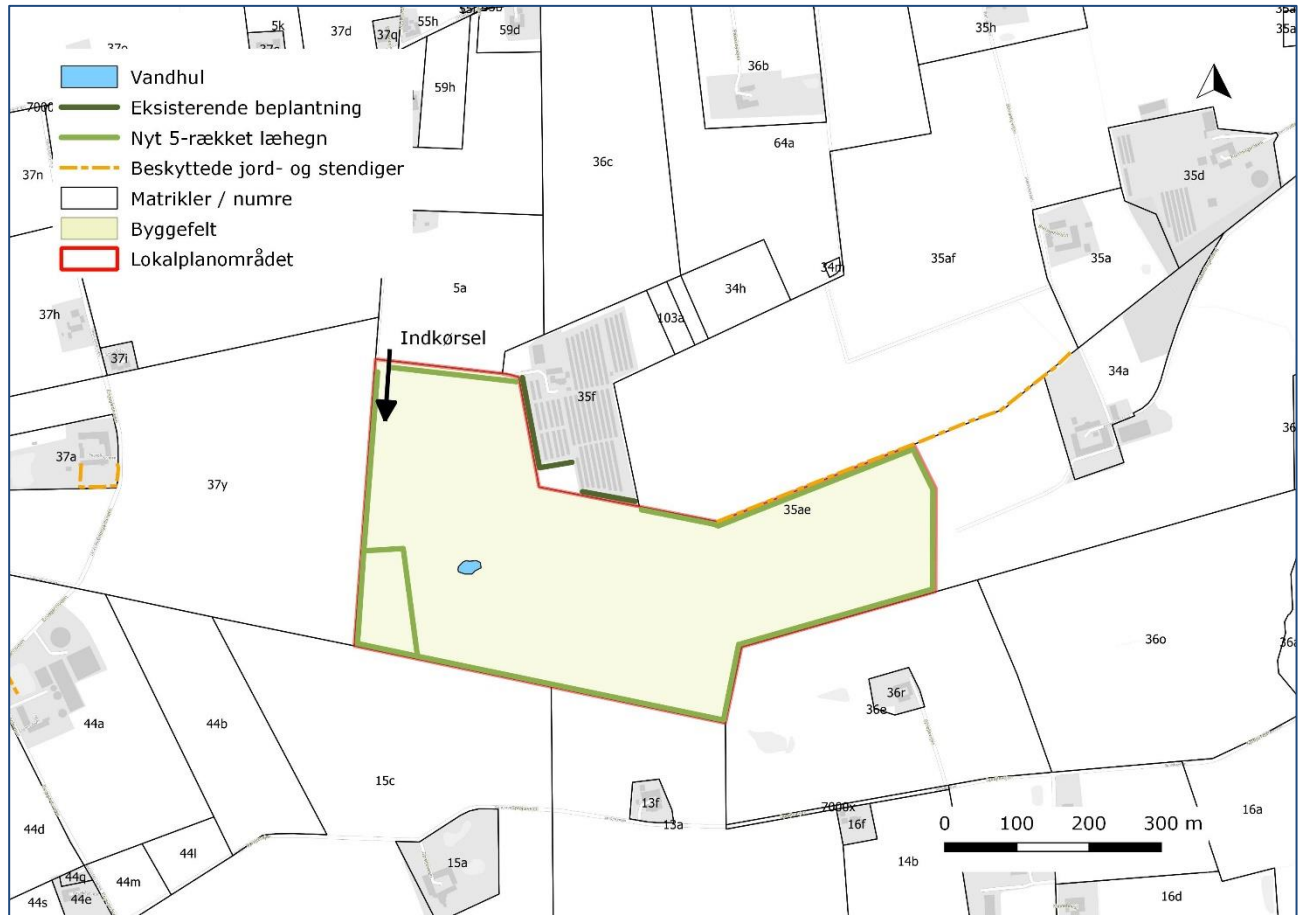
- Center for Teknik og Miljø har som oplæg til den snarlige revision af kommuneplanen udarbejdet notat af 11. oktober 2017 om mulige lokaliseringsprincipper for solcelleparker. Arealet for solcelleparken ved Kanikkegårdsvej er vurderet at opfylde de retningslinjer, som fremgår af Center for Teknik og Miljø's notat af 11. oktober 2017 om mulige lokaliseringsprincipper for solcelleparker.
- Center for Erhverv, Byg og Sekretariat foreslår, at det lille trekantede nordøstlige hjørne øst for markvejen (ca. 0,1 ha) ikke medtages i en endeligt vedtaget lokalplan. Herved vil markvejens forløb ikke skulle ændres.
- Det foreslås, at en endeligt vedtaget lokalplan kommer til at indeholde bestemmelser, som sikrer at vandhullet bevarer, og at solcellerne ikke må placeres tættere på vandhullet end fem meter.

Bornholms Regionskommune vurderer, at med de afværgeforanstaltninger og krav der stilles i plangrundlaget og i den øvrige miljøsagsbehandling, kan solcelleanlægget etableres ved Kanikkegårdsvej.

Planvedtagelse

I forhold til lokalplanforslaget er der foretaget mindre ændringer i den endeligt vedtagne lokalplan.

- I det nordøstligste hjørne er lokalplanarealet blevet reduceret en anelse, hvorved forløbet af en markvej mellem Stensebyvejen og Sprøjtevejen kan fastholdes uændret.
- Endvidere er der indført bestemmelser om, at et lille eksisterende, ikke §3-beskyttet vandhul skal bevarer, og at og at solcellerne ikke må placeres tættere på vandhullet end fem meter.

Kort 1: Byggefelt justeret, så der tages hensyn til vandhul og markvej

4. Alternativer

Der er i Kommuneplantillæg 028 og Lokalplan 098 ikke angivet andre alternativer til planen end 0-alternativet.

Lokalplanarealet er udpeget på baggrund af anmodning fra en investor, der på forhånd har indgået aftale med lodsejeren. For at Bornholms Regionskommune skal have en mulighed for at kunne få opført en solcellepark i forbindelse med den kortvarige støtteordning for solcelleparker, der udløber i 2019 – og derved kunne være med til at opfylde kommunens mål om at være CO₂-neutral i 2025 - har det været formålsløst at undersøge alternative placeringsmuligheder uden for kystnærhedszonen. Der foreligger således ikke ønsker fra investorer i øvrigt om at opstille solcelleparker andre steder på Bornholm. Da støtteordningerne for solcelleparker hidtil har været af kortvarig karakter, og er opstået uden at have været kendt lang tid i forvejen, er kommunens solcelleplanlægning således baseret på konkrete henvendelser fra investorer, som er afhængige af en hurtig planlægningsproces.

0-alternativet er den situation, hvor der ikke opnås godkendelse til etablering af anlægget, eller at Blue Renewables vælger, ikke at opføre anlægget. Såfremt planen

ikke gennemføres, må det forventes, at planområdet fortsat anvendes til konventionel landbrugsmæssig drift.

5. Overvågning

Planområdet og dermed anlægget bliver omfattet af retningslinjer i kommuneplanen og bestemmelser i lokalplanen. Krav til højder, materialer, beplantning m.v. påses overholdt ved kommunes udstedelse af byggetilladelse.

Det er anbefalet, at der foretages arkæologisk forundersøgelse inden anlægsarbejdet påbegyndes. På baggrund heraf vurderes det, at yderligere overvågning i forhold til kulturværdier, fund og fortidsminder ikke er påkrævet.

Området og omgivelserne, herunder naturområder, vandmiljø og grundvand indgår i den almindelige naturovervågning efter gældende lovgivning.